

Aika: 19.10.2022 klo 18.00 – 19:50

Paikka: Seurakuntasali, Keskuskatu 51 b, Kankaanpää

Läsnä:	Rajala Juhani	puheenjohtaja
	Ahopelto Lauri	jäsen
	Elomaa Irmeli	jäsen
	Joutsenlahti Anssi	jäsen
	Kallionkieli Susanna	jäsen
	Kujansuu Samuli	jäsen
	Kunnaspuro Raili	jäsen
	Kuusisto Paula	jäsen
	Lehtilä Jarmo	jäsen
	Malmivaara Pirjo	jäsen
	Puuska Mauri	jäsen
	Pirttikangas Maria	jäsen
	Saarenketo Antti	jäsen
	Saimala Kari	jäsen
	Sokura Veli-Matti	jäsen
	Suoranta Helena	jäsen
	Sällilä Raimo	jäsen
	Tammisto Päivi	jäsen
	Torpo Tapani	jäsen
	Tuomi Kimmo	jäsen
	Vähäniemi Pentti	jäsen
	Kuosmanen Riitta	varajäsen
	Ahokangas Marja	varajäsen
	Rannikko Heidi	varajäsen
	Kyytinen Mika	kirkkoneuvoston puheenjohtaja
	Haavisto Keijo	sihteeri
Poissa:	Kangas Elina	jäsen
	Koivunen Leena	jäsen
	Laihonen Emilia	jäsen
	Lanne Pauli	jäsen
	Mäkelä Leila	jäsen
	Suontausta Ulla	jäsen

Tarkastusmerkinnät

--	--

KOKOUKSEN LAILLISUUDEN JA PÄÄTÖSVALTAISUUDEN TOTEAMINEN

KV § 12

Kirkkojärjestyksen 8:5 §:n 2 momentissa todetaan, että kirkkovaltuuston kokouskutsussa on ilmoitettava aika ja paikka ja siihen on liitettävä luettelo käsiteltävistä asioista. Kutsu asialuetteloineen on lähetettävä kirkkovaltuuston ja kirkkoneuvoston jäsenille viimeistään viikkoa ennen kokousta sekä pidettävä seurakunnan ilmoitustaululla viikon ajan ennen kokousta.

Kirkkovaltuusto päätti kokouksessaan 17.06.2020, että jatkossa kokouskutsu esityslistoineen lähetetään sähköpostilla. Paperinen kokouskutsu esityslistoineen toimitetaan postitse valtuutetun sitä erikseen pyytäessä.

Kokouskutsu asialuetteloineen on ollut seurakunnan ilmoitustaululla 10.10.2022 lukien, kokouskutsu sekä kokouksen esityslista on lähetetty 10.10.2022 sähköpostitse kirkkovaltuuston ja kirkkoneuvoston jäsenille.

Seurakunnan toimielin on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on saapuvilla. (KL 7:4)

Ehdotus: Todetaan kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus.

Päätös: Hyväksyttiin,

PÖYTÄKIRJAN TARKASTAJIEN VALINTA

KV § 13

Kirkkovaltuuston työjärjestyksen 4 §:n mukaan kirkkovaltuusto valitsee kaksi (2) pöytäkirjan tarkastajaa tarkastamaan tämän kokouksen pöytäkirjan.

Pöytäkirja tarkastetaan kokouksen jälkeen.

Ehdotus: Kirkkovaltuusto valitsee Anssi Joutsenlahden ja Susanna Kallionkieli tarkastamaan tämän kokouksen pöytäkirjan.

Päätös: Hyväksyttiin.

KOKOUKSEN TYÖJÄRJESTYKSEN HYVÄKSYMINEN

KV § 14

Ehdotus: Kokouksen työjärjestykseksi hyväksytään esityslistan mukainen järjestys.

Tarkastusmerkinnät

--	--

Päätös: Hyväksyttiin.

KANKAANPÄÄN SEURAKUNNAN UUSI STRATEGIA

KN § 57

Kirkkoneuvosto nimesi kokouksessaan 2.9.2021 § 76 strategiatyöryhmän valmistelemaan Kankaanpään seurakuntaan uutta strategiaa. Omien kokoustensa lisäksi työryhmä valmisteli ja lähetti strategiakyseilyn koko henkilöstölle ja osalle luottamushenkilöistä. Kysely lähetettiin myös Siikaisten ja Karvian seurakuntiin, jotka liittyvät Kankaanpään seurakuntaan 1.1.2023. Työskentelynsä aikana strategiatyöryhmä on konsultoinut hiippakuntasihtööri Mirikka Torppaa. Kaikkien työntekijöiden kokouksessa 25.5.2022 työntekijät antoivat kommenttinsa ja lisäyksensä strategiatyöryhmän valmistelemaan strategiaesitykseen. Tämän jälkeen strategiaesitys lähetettiin vielä hiippakuntasihtööri Mirikka Torpan kommentoitavaksi. Strategiatyöryhmän viimeinen kokous pidettiin 31.8.2022, josta esitys Kankaanpään seurakunnan uudeksi strategiaksi lähetettiin kirkkoneuvoston käsiteltäväksi. Esitykset Kankaanpään seurakunnan uudesta strategiasta ja henkilöstösuunnitelmasta löytyvät liitteestä.

Strategiaesitys liitteineen lähetetään kirkkoneuvostolle strategiatyöryhmän kokouksen 31.8.2022 jälkeen.

Kirkkoherran
ehdotus:

Kirkkoneuvosto käsittelee uuden strategiaesityksen ja henkilöstö- ja kiinteistösuunnitelman ja esittää ne kirkkovaltuuston hyväksyttäväksi.

Päätös: Hyväksyttiin.

Strategiaesitys, henkilöstö- ja kiinteistösuunnitelma esityslistan liitteenä.

KV § 15

Kirkkoneuvoston
ehdotus:

Kirkkoneuvosto esittää strategiaesityksen ja henkilöstö- ja kiinteistösuunnitelman kirkkovaltuuston hyväksyttäväksi.

Päätös: Hyväksyttiin.

TOIMINTASUUNNITELMAN JA TALOUSARVION TOTEUTUMINEN 30.08.2022

KN § 68

Seurakunnan taloussäännön 21 §:n mukaan toiminnasta ja taloudesta vastaavien on annettava kirkkovaltuustolle ja kirkkoneuvostolle tietoja toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta sekä kirjanpitoon perustu-

Tarkastusmerkinnät

--	--

via tietoja menojen ja tulojen toteutumisesta talousarvioon nähden ja ennusteita loppuvuodelle.

Koronapandemian lieventyessä Venäjän hyökkäys Ukrainaan vaikuttaa koko maailmaan ja myös Pohjois-Satakunnassa tehtävään seurakuntatyöhön. Otimme Honkajoen pappilan käyttöön kriisimajoitusta varten, ja sinne saapuivat ensimmäiset ukrainalaiset turvapaikanhakijat maaliskuussa. Erityisesti seurakuntamme diakoniatyöntekijät ovat keskittyneet turvapaikanhakijoiden auttamiseen. He järjestivät myös vapaaehtoisen keräyksen ukrainalaisten hyväksi. Varoja on kerätty ukrainalaisten hyväksi myös erilaisissa konserteissa ja muissa seurakuntatilaisuuksissa. On ollut mahtavaa huomata, kuinka suuri auttamisen halu on seurakuntamme alueella asuvilla ihmisillä. Viimeiset ukrainalaiset siirtyivät elokuussa seurakunnan kriisimajoituksesta toisaalle asumaan. Seurakunta ehdotti Kankaanpään kaupungille, että kaupunki aloittaisi Suomen kielen opettamisen ukrainalaisille. Samalla seurakunta tarjosi kaupungille opetustiloja. Kielen opetus jatkuu edelleen seurakunnan tiloissa Honkajoella. Ukrainalaisia autetaan myös leipäkirkkotoiminnan kautta.

Seurakuntatoiminta on asteittain elpymässä koronapandemian helpottaessa. Tämä koskee myös Honkajoen ja Jämijärven kappeliseurakuntia. Jumalanpalveluksien ja muiden seurakuntatilaisuuksien osallistujamäärät ovat kasvaneet. Sama suuntaus näkyy myös pienryhmätoiminnassa. Jumalanpalvelusten, hartauksien ja muiden tilaisuuksien kuvaaminen/ striimaaminen on edelleen säilyttänyt suosionsa. Ukrainalaisten auttaminen ei ole ollut poissa muusta seurakuntatyöstä eikä paikallisten ihmisten tukemisesta. Taloudellisen avustamisen lisäksi Ukrainan sota on lisännyt sielunhoidollisen tukemisen tarvetta.

Sateisesta säästä huolimatta lähetyksen syystori ja siihen yhdistetty mediamissiotilaisuus olivat menestys. Mediamissiotilaisuuksia järjestetään runsaasti koko syksyn aikana Pohjois-Satakunnan yhteistyössä muiden seurakuntien kanssa.

Suosittu syysmissioviikko järjestettiin remontoidussa siunauskappelissa. Suurta iloa ovat tuoneet nuorteniltojen kasvaneet osallistujamäärät.

Henkilöstökoulutukseen on panostettu ja työaloilla on erityisesti valmistauduttu vuodenvaihteessa toteutuvaan seurakuntaliitokseen. Tavoite uuden seurakuntastrategian valmistumisesta toteutui, ja sen hyväksyy lopullisesti kirkkovaltuusto. Strategian yhteydessä tehtiin myös henkilöstö- ja kiinteistösuunnitelmat sekä seurakunnan vapaaehtoistyöhön kutsuva polkumalli.

Seurakuntatoiminnan elpyminen ja hintojen nousu näkyy talousarvion toteutumisen käyttökuluissa. Palvelujen ostot ovat kasvaneet edellis-

Tarkastusmerkinnät

--	--

vuoteen 22 % ja aineiden ja tarvikkeiden ostot 16 %. Henkilöstökulut ovat vastaavasti henkilöjärjestelyjen vuoksi laskeneet vastaavana aikana 2 %. Käyttömenojen lisäys on ollut kokonaisuudessaan 5 % ja käyttötulojen 47 %. Toteutuminen on varatun talousarvion mukainen ja kokonaismäärärahat tulevat riittämään.

Työllisyysaste on koronan jälkeen noussut ja verotuloja on kertynyt ennakoituja enemmän. Verotuloja arvioidaan kertyvän noin 2 800 000 € eli 100 000 € talousarviossa arvioitua enemmän.

Rahoitustuottoja on tuloutettu 198 969 €. Sijoituksia jouduttaneen tilinpäätöksessä alas kirjaamaan noin 50 000 €. Talousarviossa sijoitusten tuotoksi on ennakoitu 98 250 €.

Vuoden 2022 tilinpäätös tulee olemaan noin 200 000 € ylijäämäinen.

Investoinneissa Honkajoen kirkon peruskorjauksen suunnittelu on aloitettu. Hanke on toteutuksessa 2023 ja kirkkovaltuuston käsittelyssä joulukuun 2022 kokouksessa.

Taseessa rahoitusarvopapereiden kirjanpitoarvo on 2 455 736 € ja markkina-arvo noin 2 465 645 €. Kassavarat olivat 1 021 669 € ja rahoituslaskelman mukainen rahavarojen lisäys vuoden alusta 327 343 €.

Haudanhoitorahaston tulos oli alijäämäinen 7 370 €. Tulosta uupuu jaksotetut hoidonhoitomaksut. Vuoden 2022 tilinpäätös tulee olemaan ylijäämäinen.

Haudanhoitorahaston rahoitusarvopapereiden kirjanpitoarvo on 500 000 € ja markkina-arvo 511 523 €. Kassavarat olivat 68 955 € ja rahavarojen lisäys vuoden alusta 124 050 €.

Esityslistan liitteenä lähetetään talousarvion toteutumisasiaportti, tase ja rahoituslaskelma 30.08.2022.

Talusojohtaja
ehdotus:

Kirkkoneuvosto merkitsee tiedoksi talousarvion toteutumisasiaportin 30.08.2022 ja toimittaa sen tiedoksi kirkkovaltuustolle.

Päätös:

Hyväksyttiin.

KV § 16

Esityslistan liitteenä lähetetään talousarvion toteutumisasiaportti, tase ja rahoituslaskelma 30.08.2022.

Kirkkoneuvoston
ehdotus:

Kirkkovaltuusto merkitsee tiedoksi talousarvion toteutumisasiaportin 30.08.2022.

Tarkastusmerkinnät

--	--

Päätös: Hyväksyttiin.

TULOVEROPROSENTIN VAHVISTAMINEN VUODELLE 2023

KN § 58

Kirkkolain 15:2 mukaan kirkkovaltuusto vahvistaa tuloveroprosentin. Tuloveroprosentti vahvistetaan lähimpään 0,05 prosenttiyksikköön. Veroprosentti 2022 on ollut Kankaanpäässä 1,8, Karviassa 1,85 ja Siikaisissa 1,85. Seurakuntaliitoksessa ohjausryhmät ovat esittäneet Kankaanpään vuoden 2023 veroprosentiksi 1,8.

Talousarviossa 2022 on kirkollisveron määräksi arvioitu seurakunnissa yhteensä 3 450 000 €. Tämänhetkisen ennusteen mukaan kirkollisveron määrä tulee olemaan avioidun mukainen. Ennuste täsmentyy vuoden 2021 lopullisen verotuksen vahvistamisen ja lokakuun verotilistysten jälkeen.

Seurakunnan jäsenmäärän (Kankaanpää, Karvia, Siikainen) ennustetaan olevan 2022 lopussa 14074 ja 2023 lopussa 13 734. Jäsenmäärän väheneminen olisi näin 340 (2,4 %). Jäsenmäärän vähetessä reaalisten verotulojen ennustetaan laskevan 70 000 € (2 %).

Kankaanpään tilinpäätös on yhtäjaksoisesti ollut ylijäämäinen vuodesta 2013 alkaen. Sitä vastoin Karvian ja Siikaisten tilinpäätökset ovat olleet viimevuosina alijäämäisiä ilman satunnaisia tuloja, kiinteistöjen myyntivoittoja ja harkinnanvaraisia avustuksia. Tämän hetken arvion mukaan myös vuoden 2022 yhteinen tilinpäätös on ylijäämäinen ja vuoden 2023 talousarvio esitys tulee olemaan tasapainossa.

Soteuudistuksessa kunnallisveron vähennyksistä osa siirtyy kunnallisverosta valtion tuloverotuksen vähennykseksi. Kun kirkollisvero määräytyy henkilön kunnallisveron äyrimäärän pohjalta, vähennysten siirtyminen valtionveroon lisää kirkollisveron tuottoa. Valtiovarainministeriön laskelmien mukaan keskimääräinen alentamistarve olisi 0,08 prosenttiyksikö. Eri veropohjista riippuen veroprosentin alentamistarve vaihtelee eri seurakunnissa. Alennustarve valtiovarainministeriön laskelmien mukaan on Kankaanpäässä 0,05 %, Karviassa 0,15 ja Siikaisissa 0,15. Tällöin verotulo säilyisi nykyisellä tasolla, jos jäsenmäärä ei laske. Valtiovarainministeriön selvityksen mukaan seurakuntakohmainen arvio on epävarma eikä yksittäisen seurakunnan lukuja pidä tulkita yksiselitteisesti.

Osa seurakunnista ei ole laskenut suosituksen mukaisesti veroprosenttia ja osa on laskenut suosituksen mukaan tai vähemmän. Ohjausryhmän esitys 1,8 laskisi Karvian ja Siikaisten veroprosenttia 0,05. Jos verotuloksi vuodelle 2023 arvioidaan 3 380 000 €, veroprosentin laskeminen 1,75 prosenttiin laskisi verotuloja noin 90 000 €.

Tarkastusmerkinnät

--	--

Koska arvio vähennysten vaikutuksen siirtymisestä on seurakunta-kohtaisesti hyvin epävarma, on järkevää pysyä ohjausryhmän esityksessä. Tilannetta voidaan tarkastella uudestaan ensimmäisen ”sotevuoden” jälkeen, jolloin vähennysten siirron merkitys on seurakunta-kohtaisesti tiedossa.

Lisätietoja antaa talousjohtaja Keijo Haavisto 044 7133510.

Talousjohtajan
ehdotus:

Kirkkoneuvosto päättää esittää kirkkovaltuustolle, että se vahvistaa vuodelle 2023 kirkolliseksi tuloveroprosentiksi 1,8 prosenttia.

Päätös:

Hyväksyttiin.

KV § 17

Kirkkoneuvoston
ehdotus:

Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle, että se vahvistaa vuodelle 2023 kirkolliseksi tuloveroprosentiksi 1,8 prosenttia.

Päätös:

Hyväksyttiin.

SUOSITUS TOIMITUSPALKKIOISTA

KN § 72

Kirkon työmarkkinalaitos sekä JUKO ry. ja Kirkonlat ry suosittavat, että seurakunnat maksavat toimituspalkkioita 1.3.2022 voimaan tulleen KirVESTES 2022- 2024 liitteen 18 mukaisesti.

Suositus sitoo seurakuntaa kirkkovaltuuston päätöksellä.

Toimituspalkkioita maksetaan, kun seurakunta järjestää papin tai kanttorin tehtävien hoitamisen ulkopuolisen työvoiman avulla oman henkilöstön ollessa estynyt toimitusta tai tehtävää suorittamasta ja kun seurakunta sopii etukäteen toimituksen tai tehtävän suorittamisesta toimituspalkkioperusteisesti sen suorittajan kanssa.

Toimituspalkkio ja mahdollinen korvaus matkakustannuksista maksetaan kirjallisen laskun perusteella. Lasku on esitettävä kahden kuukauden kuluessa toimituksen suorittamisesta.

Toimituspalkkioita papin tehtävistä: messu (jos toimittaa yksi pappi) 189 € (ennen 180€) ja kaste, vihkiminen, hautaan siunaaminen 116 € (110 €).

Tarkastusmerkinnät

--	--

Toimituspalkkiota kanttorin tehtävistä: messu 158 € (150 €), kaste, vihkiminen ja hautaan siunaaminen 116 € (110 €).

Suositus esityslistan liitteenä.

Talousjohtajan
ehdotus:

Kirkkoneuvosto päättää esittää kirkkovaltuustolle, että seurakunnassa toimituspalkkion maksetaan 1.11.2022 alkaen KirVESTES:n 2022 – 2024 liitteen 18 mukaisesti.

Päätös:

Hyväksyttiin.

KV § 18

Suositus esityslistan liitteenä.

Kirkkoneuvoston
ehdotus:

Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle, että seurakunnassa toimituspalkkion maksetaan 1.11.2022 alkaen KirVESTES:n 2022 – 2024 liitteen 18 mukaisesti.

Päätös:

Hyväksyttiin.

ILMOITUSASIAK

KV § 19

Kirkkovaltuuston seuraava kokous on 20.12.2022.

KOKOUKSEN PÄÄTTÄMINEN JA MUUTOKSENHAKU

KV § 20

Puheenjohtaja päättää kokouksen ja antaa kirkkolain edellyttämän valitusosoituksen ja ilmoittaa samalla, että kirkkovaltuuston tarkastettu pöytäkirja n:o 2/2022 pidetään yleisesti nähtävänä kirkkoherranvirastossa 20.10.2022 – 21.11.2022 välisen ajan klo 9 - 13.

Päätös:

Puheenjohtaja antoi muutoksenhakuilmoituksen ja päätti kokouksen.

Tarkastusmerkinnät

--	--

Pöytäkirjan vakuudeksi

Juhani Rajala
puheenjohtaja

Keijo Haavisto
sihteeri

Olemme tänään tarkastaneet edellä olevan pöytäkirjan (§ 12-20) ja todenneet sen yhtäpitäväksi kokouksessa tehtyjen päätösten kanssa.

Kankaanpäässä 19.10.2022

Anssi Joutsenlahti

Susanna Kallionkieli

Kirkkovaltuuston tarkastettu pöytäkirja 19. päivä lokakuuta 2022 on ollut yleisesti nähtävänä kirkkoherranvirastossa 20.10.2022 – 21.11.2022 välisen ajan klo 9.00 – 13.00.

Kankaanpäässä 22.11.2022

Susanna Järvenpää
vt. toimistos sihteeri

Tarkastusmerkinnät

--	--

Kankaanpään seurakunta

VALITUSOSOITUS

Kirkkovaltuusto

Kokouspäivämäärä

19.10.2022

Pykälä

12 - 20

MUUTOKSENHAKUKIELLOT

Kieltojen perusteet	Seuraavista päätöksistä ei kirkkolain 24 luvun 5 §:n mukaan saa tehdä kirkollisvalitusta eikä hallintolainkäyttölain 5 §:n 1 momentin nojalla ryhtyä julkisista hankinnoista annetun lain mukaiseen hakeusmenettelyyn, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.
	Pykälät 12, 13, 14, 16, 19, 20
	Kirkkolain 24 luvun 14 §:n 3 mom:n, Hallintolainkäyttölain 5 §:n 2 mom:n, Muun lainsäädännön mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla.
	Pykälät ja valituskieltojen perusteet
	Hankintaa koskevista seuraavista päätöksistä ei kirkkolain 24 luvun 14 §:n nojalla saa tehdä kirkollisvalitusta sillä perusteella, että päätös on julkisista hankinnoista annetun lain (1505/1992) vastainen, jos asian tutkiminen kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan.
	Pykälät

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomaisen ja valitusaika	Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella. Valitusviranomaisen ja yhteystiedot:	
	Turun hallinto-oikeus	
	Käyntiosoite: Sairashuoneenkatu 4, 20100 Turku Postiosoite: PL 32, 20101 Turku Puhelin: 029 56 42400 Telekopio: 029 56 42414 Sähköposti: turku.hao@oikeus.fi	Valitusaika
	Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet	30 päivää
	Kirkollisvalitus, pykälät : 15, 17, 18 Hallintovalitus, pykälät:	30 päivää
	Kirkollisvalitus alustusasiassa Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella. Valitusviranomaisen ja yhteystiedot:	Valitusaika
	Kirkkohallitus, pykälät	30 päivää
	Käyntiosoite: Eteläranta 8, Helsinki Postiosoite: PL 210, 00131 Helsinki Telekopio: Sähköposti: kirkkohallitus@evl.fi	
		Oikeudenkäyntimaksu
	Valitusaika alkaa päätöksen tiedoksisaannista.	

Tarkastusmerkinnät

--	--

Valituskirjelmä	<p>Valituskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen</p> <p>Valituskirjelmässä on ilmoitettava</p> <ul style="list-style-type: none"> – valittajan nimi ja kotikunta – postiosoite ja puhelinnumero, joihin asian käsittelyä koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa – päätös, johon haetaan muutosta – miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi – perusteet, joilla muutosta vaaditaan <p>Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä taikka jos valituksen laatijana on muu henkilö, on valituskirjelmässä ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.</p> <p>Valituskirjelmän liitteet</p> <p>Valituskirjelmään on liitettävä</p> <ul style="list-style-type: none"> – päätös, johon haetaan muutosta, alkuperäisenä tai jäljennöksenä – todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta – asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle. <p>Asiamiehen, jollei hän ole asianajaja tai julkinen oikeusavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja.</p>
Valitusasia- kirjojen toimitaminen	<p>Valitusasiakirjat on toimitettava valitusajassa päätöksessä mainitulle valitusviranomaiselle. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.</p>
	<p>Yksityiskohtainen valitusosoitus / hakemusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen.</p>
Oikeuden- käyntimaksu	<p>Tuomioistuinmaksulain (1455/2015) 2 §:n nojalla muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu hallinto-oikeudessa 270 euroa ja markkinaoikeudessa 2000 euroa, jollei lain 5, 7 tai 8 §:stä muuta johdu.</p>

Tarkastusmerkinnät

--	--